

Nordiske tegneserier

Grafisk portalfantasy, som får norske sagn, eventyr og norrøn mytologi til at leve på ny.

Af Camilla Ringkøbing Jensen

Turbine Forlaget har igen i år valgt at sponsorere en præmie til en af de to skoler, der bliver nr. to i dysten om at blive Danmarks bedste PLC 2023. Forlaget bag præmien fortæller, hvad skolen, der vinder deres præmie, kan se frem til af oplevelser og god læsning.

Han bed i en grankogle og kastede den på gulvet, så strømmede lys ud af koglen. Lidt som en portal.

Nordlys-serien er en fortryllende fantasy-tegneserie med rødder i nordisk folketro. Serien følger menneskepigen Sonja fra Norge, der en nat møder en fremmed dreng med et gedekranie på hovedet, som åbner en portal til en anden verden.

Via nordlyset rejser de til det magiske rige, Jotundalen, hvor talende dyr og mystiske væsner trues af de grusomme vikingers hævn tog.

Den nordiske Peter Pan

Den succesfulde børnebogsserie er blevet et kæmpe fænomen og er solgt til udgivelse i 14 lande. Hvad der startede som en selvpublisheret *webcomic*, er sidenhen blevet til en storlået bogserie på tværs af landegrænser.

Den grafiske serie er blevet solgt i mere end 500.000 eksemplarer, hvor der er planer om at udgive 10 bøger i hovedserien og flere *spin-off*-bøger indenfor universet.

Desuden blev filmrettighederne solgt til Nordisk Film i 2020. Så mon ikke *Nordlys* kan opleves som animationsfilm i den nærmeste fremtid?

Nordlys blev til i 2014, da den norske forfatter Malin Falch studerede ved Academy of Art University i San Francisco og fik til opgave at nyfortolke et velkendt eventyr. Her valgte hun at genfortælle *Peter Pan* med inspiration fra Norge og nordisk folketro.

Således forvandler Ønskeøen, sørøvere, de fortabte drenge og klokkeblomst sig til et norsk fjeldlandskab med vikinger, trolde og en guldsmeddrage, hvis støv har magiske kræfter.

Sonja (Wendy) tager sammen med trolde-drengen Esben (Peter Pan) og den magiske fjeldpige Lotte på en farefuld og eventyrlig rejse for at standse de mørke kræfter, som truer skovens væsner.

Skurken er den magtsyge vikingearl Hjalmar (Kaptajn Klo), der bruger hvert et kneb for at få fat i portalen mellem menneskenes og den magiske parallelverden.

Den skole, der vinder præmien fra Turbine Forlaget, vil modtage fem eksemplarer af hvert af de fem bind i serien Nordlys, der bredt henvender sig til elever på mellemtrin og i udskoling.

erier som præmie

vtologi til at skinne og vækker læselyst.

Nordisk mytologi

Undervejs i bindene bliver vekslingen mellem lys og mørke, det gode og det onde langt mere nuanceret. *Nordlys* bliver derfor i højere grad sin egen fantasifulde verden udsprunget af *Peter Pan* end en-til-en gengivelse.

Parallellerne til *Peter Pan* gør, at *Nordlys* vækker en følelse af nostalgi hos læseren i en velkendt ramme. Alligevel bringer nyfortolkningen sit helt eget præg med sig i takt med, at universet udfolder sig og introducerer en blanding af mange visuelle, æstetiske referencer.

“Nordisk” er i sig selv et komplekst kulturelt og regionalt begreb, som kan udfoldes og ses fra mange forskellige synsvinkler, men hvad er det, der kendetegner “nordiske tegneserier” eller “nordisk manga”, som flere har døbt den nye bølge af tegneserier i Norden?

På samme måde som Japans kulturarv er tæt knyttet til anime og manga, er de nordiske tegneserier et forsøg på at konstruere en fælles national identitet og nordisk kulturarv indenfor de nordiske lande, der også er et *brand* rettet mod et internationalt publikum.

Det er tydeligt, at *Nordlys*-seriens visuelle udtryk er inspireret af både amerikansk animation som Disney og japansk manga, men med referencer til nordisk mytologi, natur og norsk folketro.

Tegneserier fremmer læselyst

Det er denne sammensmeltning, som bringer nye øjne på en klassisk fortælling, hvor *Nordlys* blander norske folkeeventyr om huldre, søuhyrer og trolde med samisk kultur forankret i en global tegneseriekultur.

Ideen bag *Nordlys* var at skabe en tegneserie, som forfatteren selv ville have lyst til at læse og drømme sig væk i, da hun var barn.

Forfatteren af *Nordlys*

Malin Falch (født 1993 i Trondheim) er en norsk illustratør og forfatter bosiddende i Oslo. Hun er uddannet ved det prestigefyldte Academy of Art University i San Francisco og har arbejdet som spildesigner ved Zynga Inc. i USA, men forlod jobbet for at satse fuldt på tegneserien *Nordlys*.

I 2018 debuterede hun med den første bog i serien *Nordlys: Rejsen til Jotundalen*. Samme år vandt hun Norges største børnebogspris, ARK's barnebokspris og Pondus-prisen. Hertil vandt hun Barnas bokpris i 2019. Hun er aktuell med femte bog i serien *Portaltræet*, som udkommer på dansk ved Turbine Forlaget i august 2023.

En stor del af seriens succes kan uden tvivl tildeles dens visuelle kraft og et letlæseligt samspil mellem billede og tekst, som fanger en bred gruppe af læsere.

Inddragelsen af multimodale tekster, såsom tegneserier og graphic novels, har generelt et stort potentiale til at øge børns læselyst.

Projektet *1 år med tegneserier* i skoleåret 2021/2022 viste blandt andet, at tegneserier fremmede læselysten blandt børn på folkeskolens mellemtrin.

Tegneserieføløbet var et samarbejde mellem syv skoler og ni tegneserieskabere, som blev udviklet af Dansk Forfatterforening og de pædagogiske læringscentre (PLC'er).

Forhåbentligt baner projektet og bølgen af nordiske tegneserier vejen for anerkendelsen af tegneserier som et mangfoldigt medie og legeplads for læsere i alle aldre.